

Để học bài Thuyết trình về một vấn đề xã hội - SGK Ngữ văn 10 tập 1 Cánh diều dễ dàng hơn, Đọc tài liệu giúp các em giải quyết các câu hỏi đưa ra trong sách. Từ đó các em có thể tự hình dung, liên hệ với vấn đề muốn thuyết trình của mình rồi trình bày cho mọi người cùng nghe.

Soạn bài nói và nghe: Thuyết trình về một vấn đề xã hội

1. Định hướng

a) Trong phần Viết, các em đã rèn luyện viết bài văn nghị luận về một vấn đề xã hội. Phần này tiếp tục rèn luyện thuyết trình về một vấn đề xã hội. Yêu cầu chính là trình bày trước người nghe những ý kiến (nhận xét, đánh giá, bàn luận, ...) của em về vấn đề đó.

b) Để thuyết trình về một vấn đề xã hội, các em cần:

- Lựa chọn vấn đề thuyết trình.
- Xác định thời lượng thuyết trình và đối tượng người nghe để lựa chọn nội dung, cách trình bày phù hợp.
- Chuẩn bị dàn ý bài thuyết trình và các tư liệu, tranh ảnh, thiết bị hỗ trợ (nếu có).
- Sử dụng ngôn ngữ kết hợp với nét mặt, ánh mắt, giọng điệu, phù hợp với nội dung bài thuyết trình.

2. Thực hành

Bài tập: Chọn một trong hai vấn đề sau đây để thuyết trình trước lớp:

- *Vấn đề 1: Suy nghĩ của em về vấn đề nhận lỗi và đổ lỗi cho người khác.*
- *Vấn đề 2: Làm thế nào để con người vượt lên số phận của chính mình trong cuộc sống?*

a) Chuẩn bị:

- Đọc kĩ đề bài, xác định yêu cầu và lựa chọn vấn đề thuyết trình.
- Lựa chọn hình thức thuyết trình (có thể thuyết trình kết hợp với slide trình chiếu của máy tính, hình ảnh, sơ đồ, ...).
- Tập thuyết trình.

b) Tìm ý và lập dàn ý

Lập dàn ý cho bài thuyết trình về một vấn đề xã hội đã xác định (Dựa vào nội dung phần Viết, có thể bổ sung, thêm bớt cho phù hợp với yêu cầu của bài thuyết trình).

Soan bài Nói và nghe trang 38 lớp 10 tập 1 Cánh diều

Mở đầu: Giới thiệu vấn đề thuyết trình.

Nội dung chính: Thuyết trình tuân tự nội dung một cách hợp lí.

Kết thúc: Nếu vấn đề em quan tâm, cần thảo luận và bày tỏ mong muốn nhận được sự chia sẻ từ người nghe.

c) Thực hành nói và nghe

- Người chủ trì: Nêu vấn đề, thống nhất cách thức trình bày, thảo luận (ví dụ: mục đích, nội dung chính, yêu cầu, ...), mời người nói trình bày ý kiến.

Người nói	Người nghe
<ul style="list-style-type: none">- Giới thiệu bài thuyết trình theo dàn ý đã chuẩn bị.- Nói rõ ràng, âm lượng phù hợp; tránh đọc bài viết đã chuẩn bị sẵn; kết hợp ngôn ngữ nói và cử chỉ, ánh mắt, điệu bộ: sử dụng hình ảnh, sơ đồ minh họa (nếu cần): đảm bảo thời gian quy định.- Đảm bảo sự thống nhất giữa nội dung với hình thức, các phương tiện hỗ trợ thuyết trình phù hợp. Chú ý cách diễn đạt tạo sự hấp dẫn về vấn đề thảo luận,- Trả lời các câu hỏi của người nghe (nếu có).	<ul style="list-style-type: none">- Lắng nghe, xác định và ghi lại các thông tin chính của bài thuyết trình, những nội dung cần hỏi lại.- Thể hiện thái độ chú ý lắng nghe, sử dụng các yếu tố cử chỉ, nét mặt, ánh mắt để khích lệ người nói.- Hỏi lại những điểm chưa rõ (nếu cần); có thể trao đổi thêm quan điểm cá nhân về nội dung của bài thuyết trình.

- Thảo luận: Sau khi người nói trình bày xong, người chủ trì mời người nghe phát biểu ý kiến hoặc nêu câu hỏi, tranh luận,...

- Kết thúc thảo luận: Người chủ trì tổng hợp ý kiến của cả nhóm về vấn đề thảo luận, những điểm đã thống nhất và những điểm còn tranh luận (nếu có).

d) Kiểm tra và chỉnh sửa

Người nói	Người nghe
<p>- Rút kinh nghiệm về bài thuyết trình:</p> <ul style="list-style-type: none">• Đã thuyết trình đầy đủ các nội dung chuẩn bị trong dàn ý chưa?• Cách thức thuyết trình, phong thái, giọng điệu, ngôn ngữ,... có phù hợp không?• Các phương tiện hỗ trợ có hiệu quả như thế nào?	<p>- Kiểm tra kết quả nghe:</p> <ul style="list-style-type: none">• Nội dung nghe và ghi chép lại đã chính xác chưa?• Thu hoạch được những gì về nội dung và cách thức thuyết trình về một vấn đề xã hội của bạn? <p>- Rút kinh nghiệm về thái độ nghe:</p>

<p>- Đánh giá chung:</p> <ul style="list-style-type: none">• Điều em hài lòng về bài thuyết trình của mình là gì?• Điều gì em mong muốn thay đổi trong bài thuyết trình đó?	<ul style="list-style-type: none">• Đã chú ý và tôn trọng người thuyết trình chưa?• Có nêu được câu hỏi và tham gia ý kiến trong quá trình thảo luận không?
--	--

3. Bài nói tham khảo

Người xưa từng nói: “Nhân bất thập toàn”, nghĩa là không ai sinh ra đã trở nên hoàn hảo. Sai lầm là một biểu hiện thường thấy trong cuộc sống con người. Có những sai lầm mới có những thành công. Từ con người bình thường đến các vĩ nhân đều có những sai lầm nhất định trong cuộc đời và sự nghiệp của mình. Lời xin lỗi luôn là một hành động cần thiết trong cuộc sống. Mỗi khi sai lầm xảy ra để hạn chế những hậu quả đáng tiếc và làm cho tâm hồn được bình yên hơn thì lời xin lỗi thực sự cần thiết.

“Đổ lỗi” là hành vi con người cố tình chối bỏ lỗi lầm của mình, hoặc viện cớ do lí do khách quan, hoặc đổ tội cho người khác. Đây là một hiện tượng đáng buồn thường gặp trong cuộc sống hằng ngày. “Nhận lỗi”: là hành động tự nhận khuyết điểm, sai lầm về mình, là sự đồng cảm, sẻ chia đối với người bị ta làm tổn thương, thiệt hại. Biết xin lỗi là mong muốn được đền bù thiệt hại và tha thứ.

Con người trong cuộc sống sẽ có những lúc không tránh khỏi những tình huống éo le, khó đỡ và phạm phải lỗi lầm. Trong cuộc sống, chúng ta không tránh khỏi những lúc mắc sai lầm, phạm phải nhiều lỗi lầm theo những mức độ khác nhau, việc nhận lỗi và sửa chữa chúng sẽ khiến bản thân ta tốt lên từng ngày, hoàn thiện nhân cách đồng thời lấy lại niềm tin của người khác đối với bản thân mình. Lỗi lầm chỉ mang lại cho bản thân những điều tiêu cực như: gây ra tổn thương cho người khác, làm mất lòng tin, chính bản thân ta sẽ cảm thấy áy náy, day dứt khi mắc lỗi,... nhưng khi biết sửa lỗi nó sẽ mang đến cho ta những bài học bổ ích. Người biết nhận lỗi và sửa lỗi là người biết nhìn nhận thực tế, sẽ được người khác nhìn nhận và đánh giá cao. Người biết nhận lỗi và sửa lỗi là những người có bản lĩnh, biết thay đổi để bản thân tốt hơn, xứng đáng được tin tưởng, được tha thứ và được học hỏi. Tuy nhiên, trong xã hội hiện nay vẫn còn có nhiều người khi gây ra lỗi lầm không biết sửa chữa, nhận lỗi về mình; lại có những người vì lợi ích của bản thân mà cố ý gây ra lỗi lầm, tổn thương cho người khác,... những người này đáng bị chỉ trích.

Mỗi con người chỉ được sống một lần duy nhất, chúng ta hãy cố gắng hoàn thiện bản thân, trở thành một con người có đạo đức, biết nói lời cảm ơn, xin lỗi đúng lúc đúng chỗ và phấn đấu làm một công dân tốt cho xã hội.

-/-

Trên đây là nội dung hướng dẫn **Soan bài Nói và nghe trang 38 lớp 10 tập 1 Cánh diều**: Thuyết trình về một vấn đề xã hội đầy đủ, chi tiết cho các em tham khảo, giúp các em [soan văn 10 Cánh diều](#) tốt hơn mỗi ngày.